

Vlaamse deelname aan het Europese Zevende Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling (2007 - 2013)

Een tussentijdse analyse (2012)

Redactieadres

Afdeling Kennisbeheer

Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Koning Albert II-laan 35 bus 10

1030 Brussel

T +32 (0)2 553 59 80

E info@ewi.vlaanderen.be

URL www.ewi-vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever

Dirk Van Melkebeke, Secretaris-generaal Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

Vlaamse overheid

Samenstelling en auteurs

Pascale Dengis en Monica Van Langenhove

Inhoud

1.	Algemeen.....	5
2.	Kerncijfers.....	5
3.	Vlaamse deelname volgens programmaonderdeel	6
4.	Vlaamse deelname volgens deelnemerscategorie.....	8
5.	Vlaamse deelnametoelage en return per prioriteit en per deelnemerscategorie.....	10
6.	Vlaamse deelname per projecttype en per deelnemerscategorie	13
7.	Vlaamse topdeelnemers.....	13
8.	Vlaamse deelname binnen België	14
9.	Vlaanderen in de Europese rangschikking	15
10.	Afkortingenlijst	19

Het Zevende Kaderprogramma (2007-2013)

1. Algemeen

Het Zevende Kaderprogramma (7KP), dat loopt tussen 2007 en 2013, is het primaire instrument van de Europese Commissie om de European Research Area (ERA) te realiseren. Het heeft tot doel om onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten binnen de Europese Unie (EU) te stimuleren.

Het Zevende Kaderprogramma bestaat uit vier specifieke programma's die als volgt werden begroot:

1. Samenwerking: 32.413 miljoen euro,
2. Ideeën: 7.510 miljoen euro,
3. Mensen: 4.750 miljoen euro en
4. Capaciteiten: 4.097 miljoen euro.

Daarnaast zal 7KP de eigen acties van het Gemeenschappelijk centrum voor Onderzoek (GCO) financieren voor een begroot bedrag van 1.751 miljoen euro, evenals de in het Euratom-kaderprogramma vastgelegde acties op het gebied van: 1) onderzoek inzake fusie-energie en 2) kernsplijting en stralingsbescherming, voor een totaal van 2.751 miljoen euro. De Commissie maakt dus voor de periode 2007-2013 een budget van 50.521 miljoen euro vrij, of gemiddeld 7.217 miljoen euro per jaar.

De gegevens gebruikt in dit rapport werden betrokken uit de databank die de Europese Commissie via het elektronische platform e-CORDA ter beschikking stelt aan geautoriseerde gebruikers van landen die deelnemen aan 7KP. Het gaat hier meer bepaald om de tussentijdse status van de databank op datum van 19 juni 2012. Op dat moment in het Zevende Kaderprogramma was bijna 53% van het totale voorziene deelnamebudget toegekend. De gegevens over de Vlaamse deelname aan eerdere kaderprogramma's werden gehaald uit vorige analyses¹.

2. Kerncijfers

Vlaanderen nam tot op heden met 350 deelnemers 1.775 keer deel aan 1.387 projecten binnen het Zevende Kaderprogramma. De Vlaamse deelnames totaliseren daarmee voorlopig een deelnametoelage van ongeveer 640,2 miljoen euro. Deze voorlopige Vlaamse deelnametoelage vertegenwoordigt 2,41% van de totale toelage die door de Europese Commissie voor participatie in 7KP werd uitgekeerd. In tabel 1 wordt de evolutie van de Vlaamse deelname over de verschillende kaderprogramma's heen weergegeven.

¹ Zie <http://www.ewi-vlaanderen.be/ewi/analyse-zesde-kaderprogramma-2002-2006>.

Tabel 1. Evolutie van de Vlaamse deelname over de kaderprogramma's heen

	4KP	5KP	6KP	7KP*
Aantal deelnames	1.972	1.575	1.342	1.775
Aantal projecten	1.567	1.304	1.051	1.387
Aantal instellingen	495	444	422	350
Aantal deelnames als coördinator (in %)	17,6	21,4	15,2	19,4
Ontvangen budget in miljoen euro	273,4	278,8	352,3	640,2
Totaal EU-KP budget besteed aan contracten (in miljard euro)	11,5	12,7	16,6	26,6
Financiële return** (in %)	2,38	2,19	2,12	2,41
Verwachte return (in %)	2,1-2,3	2,1-2,2	2,2	± 2,3

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

** Het procentuele financiële aandeel van Vlaanderen in de totale toegekende Europese middelen.

Als we voor 7KP een verwachte Vlaamse return van ongeveer 2,3% vooropstellen, dan kunnen we concluderen dat Vlaanderen met een return van 2,41% tot hiertoe boven de verwachting heeft gescoord. Ten opzichte van voorgaande kaderprogramma's (5PK en 6KP) zien we na een dalende trend voor het eerst opnieuw een duidelijke stijging van de Vlaamse return.

Tabel 2. Vlaams aandeel in de EU-uitgaven, opgesplitst per jaar*, voor 7KP**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	TOTAAL
Vlaams aandeel in miljoen	41,7	128,6	124,9	147,2	161,5	36,4	640,2
EU-budget in miljoen euro	1.662,0	5.059,0	5.291,5	5.949,8	6.797,4	1.911,6	26.571,2
% Vlaams aandeel	2,51%	2,54%	2,36%	2,47%	2,38%	1,90%	2,41%

* Bij opsplitsing per jaar werden de deelnamebudgetten toegewezen aan het jaar waarin het contract werd getekend.

** Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

Tabel 2 geeft het Vlaamse aandeel in de totale Europese uitgaven weer, opgesplitst per jaar. Het gros van de EU-middelen, bestemd voor Vlaanderen, werd tot hiertoe vooral tussen 2008 en 2011 toegekend. De jaarlijkse Vlaamse return ligt voorlopig het hoogst in 2008. Het lage cijfer voor 2012 is te wijten aan het feit dat enkel de gegevens tot 19 juni 2012 werden opgenomen.

3. Vlaamse deelname volgens programmaonderdeel

Als we kijken naar de Vlaamse deelname aan de verschillende programmaonderdelen van 7KP (zie ook tabel 3), dan zien we dat Vlaanderen tot hiertoe boven verwachting presteerde in de thematische prioriteiten 'Food, Agriculture and Fisheries, and Biotechnology (Food)' (return van 3,4%), 'Information and Communication Technologies (ICT)' (return van 3,2%), 'Space' (return van 3,0%), 'Nanosciences, Nanotechnologies, Materials and New Production Technologies (Nanotech)'

(return van 2,9%), 'Socio-economic Sciences and the Humanities (SSH)' (return van 2,8%) en 'Health' (return van 2,4%).

Daarnaast nam Vlaanderen ongeveer volgens verwachting deel aan de prioriteiten 'Marie Curie' onder het programma 'People', evenals het nieuwe specifieke programma 'Ideas', dat wordt gecoördineerd door de ERC (European Research Council), waarbij Vlaanderen respectievelijk een return van 2,3% en 2,2% behaalde.

In de thematische prioriteiten 'Regions of Knowledge' (return van 0,8%), 'Research Infrastructures' (return van 0,7%) en 'International Cooperation (INCO)' (return van 0,2%) bleef de Vlaamse participatie daarentegen ver onder de verwachting.

Voor het specifieke programma 'Research Potential of Convergence Regions (Potential)' waren in de door de Europese Commissie beschikbaar gestelde databank voorlopig geen deelnamegegevens opgenomen. Ook voor de meerderheid van de 'Fusion'-projecten zijn nog geen cijfergegevens gekend.

Tabel 3. Voorlopige* Vlaamse deelname aan 7KP volgens programmaonderdeel

Specifiek Programma	Thematisch gebied	Aantal deelnames	%	Aantal projecten	Deelnametoelage in miljoen euro	%	Return
COOPERATION	Health	179	10,1%	149	78,14	12,2%	2,4%
	Food	136	7,7%	91	38,20	6,0%	3,4%
	ICT	394	22,2%	305	161,62	25,2%	3,2%
	Nanotech	167	9,4%	114	58,28	9,1%	2,9%
	Energy	61	3,4%	48	22,35	3,5%	2,1%
	Environment	80	4,5%	62	21,64	3,4%	2,0%
	Transport	130	7,3%	94	34,00	5,3%	2,1%
	SSH	41	2,3%	34	10,33	1,6%	2,8%
	Space	34	1,9%	30	14,42	2,3%	3,0%
	Security	28	1,6%	25	11,43	1,8%	1,6%
	General	3	0,2%	3	0,40	0,1%	0,2%
IDEAS	ERC	65	3,7%	63	89,19	13,9%	2,2%
PEOPLE	Marie Curie	237	13,4%	204	61,09	9,5%	2,3%
CAPACITIES	Infrastructures	47	2,6%	41	9,28	1,4%	0,7%
	SME	88	5,0%	52	10,88	1,7%	1,5%
	Regions	4	0,2%	1	0,56	0,1%	0,8%
	Potential	-	-	-	-	-	-
	Society	16	0,9%	15	2,70	0,4%	1,5%
	Policies	4	0,2%	4	0,35	0,1%	1,5%
	INCO	3	0,2%	3	0,16	0,0%	0,2%
EURATOM	Fusion	2	0,1%	2	0,09	0,0%	1,8%
	Fission	56	3,2%	47	15,10	2,4%	6,3%
TOTAAL		1.775	100,0%	1.387	640,21	100,0%	2,41%

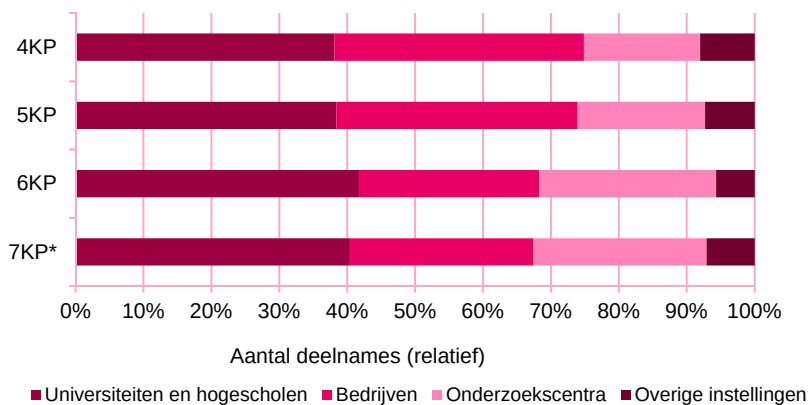
* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

4. Vlaamse deelname volgens deelnemerscategorie

Wanneer we de relatieve deelname van de Vlaamse instellingen bekijken over de verschillende kaderprogramma's heen, valt het op dat er nagenoeg geen wijziging is in het aandeel van de verschillende categorieën tussen 6KP en 7KP in aantal deelnames (figuur 1a). Wat de deelnametoelage betreft (figuur 1b), zien enkel de Vlaamse universiteiten en hogescholen hun aandeel toenemen in vergelijking met het Zesde Kaderprogramma. Alle andere categorieën, en dan vooral de onderzoekscentra, moeten een klein deel van hun relatieve Vlaamse deelnametoelage inleveren t.o.v. het Zesde Kaderprogramma.

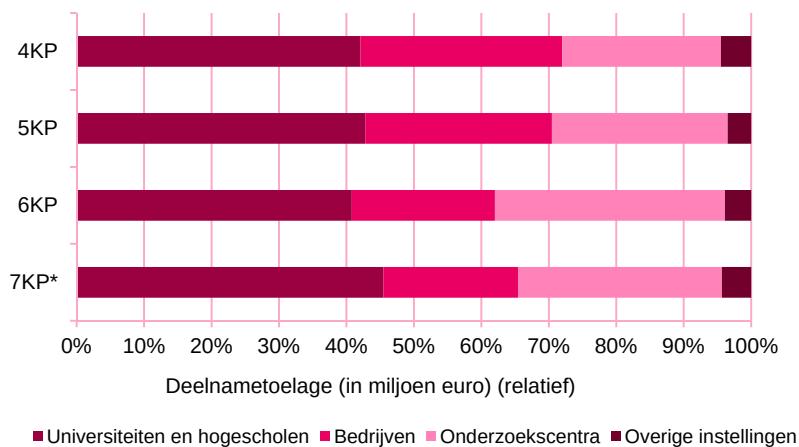
Figuur 1. Relatieve Vlaamse deelname volgens deelnemerscategorie

1a.

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen)

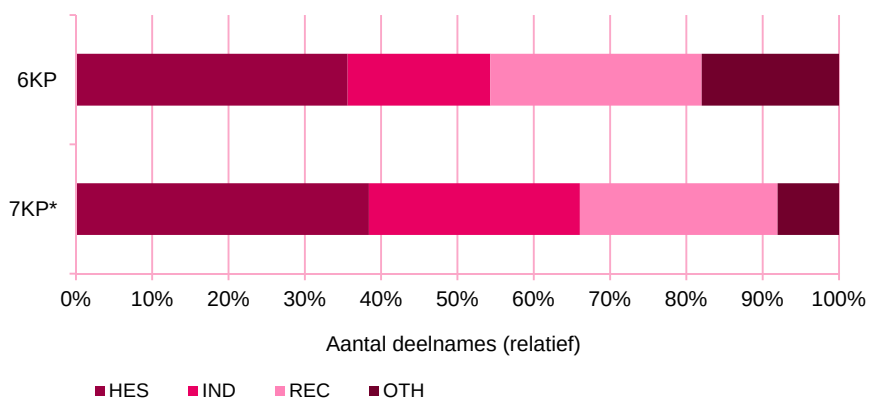
1b.

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

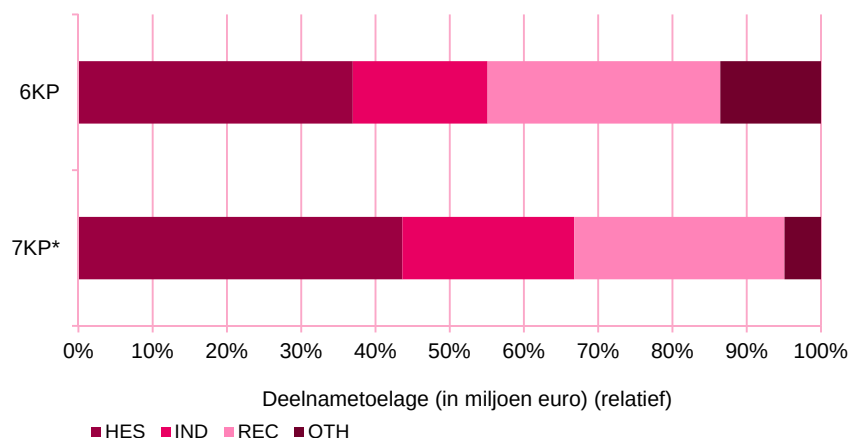
Wanneer de Vlaamse deelname wordt vergeleken met de relatieve Europese deelname (figuren 2a en 2b), valt een relatief sterkere participatie van de universiteiten/hogescholen voor Vlaanderen op. Diezelfde redenering gaat ook op voor de onderzoekscentra, maar enkel wat betreft de deelnametoelage. In 7KP valt voor de EU een versterkte deelname van de industrie op ten opzichte van 6KP. Die toename vinden we in Vlaanderen enkel terug wanneer we het aantal deelnames bekijken.

*Figuur 2. Relatieve Europese deelname volgens deelnemerscategorie
2a.*

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen)

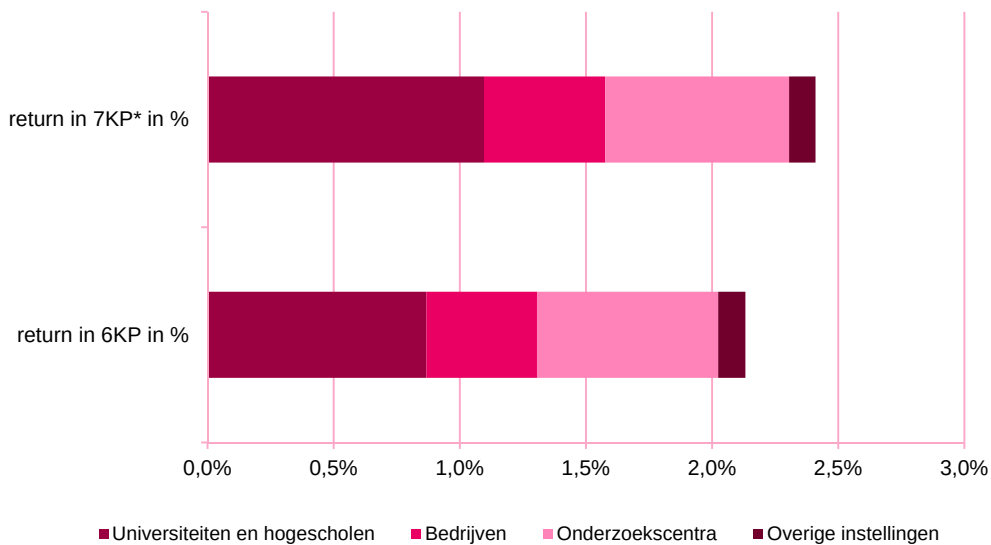
2b.

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

Vergelijken we de financiële Vlaamse return van 6KP en 7KP (zie figuur 3), dan blijkt dat de voorlopige toename in return van 2,12% naar 2,41% vooral te danken is aan de universiteiten. Het succes van de bedrijven en de onderzoekscentra neemt heel licht toe.

Figuur 3. Aandeel van deelnemerscategorieën in de Vlaamse return

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

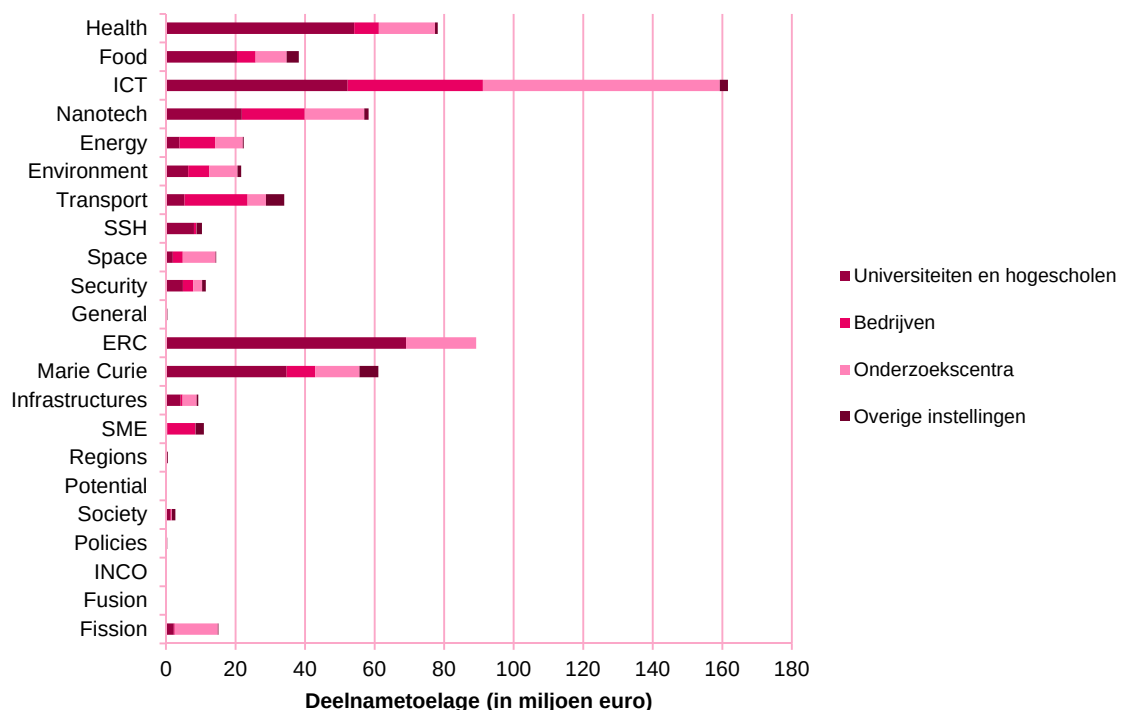
5. Vlaamse deelnametoelage en return per prioriteit en per deelnemerscategorie

In figuur 4 wordt de participatie van de verschillende categorieën in de specifieke onderdelen (thematische prioriteiten en horizontale activiteiten) aan de hand van (voorlopige) deelnametoelage van het Zevende Kaderprogramma weergegeven. Het budgettaire zwaartepunt van de Vlaamse deelname aan het Zevende Kaderprogramma ligt voorlopig bij de thematische prioriteit ICT, die Vlaanderen 25,2% van zijn totale toelage voor deelname aan 7KP oplevert. De Vlaamse deelnametoelage voor ICT komt voor 42% op rekening van de onderzoekscentra waarvan 74,8% op rekening van IMEC. De Vlaamse universiteiten en bedrijven halen respectievelijk 32% en 24% van de Vlaamse ICT-toelage naar zich toe. Bij de bedrijven is vooral Alcatel Bell NV sterk aanwezig in ICT. KU Leuven is budgettair gezien veruit de sterkste universitaire vertegenwoordiger in deze thematische prioriteit.

Ook in het nieuwe specifieke programma 'Ideas', dat wordt gecoördineerd door de ERC (European Research Council), scoort Vlaanderen budgettair goed: deze thematische prioriteit levert Vlaanderen 13,9% van zijn totale toelage voor deelname in het Zevende Kaderprogramma op. De Vlaamse ERC-toelage gaat voorlopig voor 77,4% naar de universiteiten en hogescholen. Binnen deze categorie is KU Leuven budgettair gezien de sterkste vertegenwoordiger. UGent volgt op de tweede plaats. UA op de derde. De overige 22,6% van de Vlaamse ERC-toelage gaat naar de onderzoekscentra, waarbij VIB budgettair gezien de sterkste onderzoeksinstelling is, met 84 % van de Vlaamse ERC-toelage in deze categorie.

Ook in Health scoort Vlaanderen voorlopig budgettair goed: deze thematische prioriteit levert Vlaanderen 12,2% van zijn totale toelage voor deelname aan het Zevende Kaderprogramma op. In Health zijn, net zoals in het programma Lifescihealth uit 6KP, vooral de categorie universiteiten en hogescholen aan zet: zij zijn in dit kaderprogramma goed voor 69,3% van de Vlaamse deelnametoelage voor deze thematische prioriteit. Binnen deze categorie is opnieuw KU Leuven de sterkste budgettaire speler, met ongeveer 56% van de Vlaamse deelnametoelage voor deze thematische prioriteit. De onderzoekscentra halen momenteel 20% van de Vlaamse Health-toelage naar zich toe en die middelen gaan voor respectievelijk 42,3% en 42,1% naar het ITG en VIB.

Figuur 4. Vlaamse deelnametoelage per prioriteit en per deelnemerscategorie.

Figuur 5 geeft aan welke financiële return Vlaanderen uit de verschillende onderdelen van het Zevende Kaderprogramma behaalt en welk aandeel de verschillende deelnemerscategorieën hierin hebben.

Rekening houdend met een gemiddelde verwachte return van ongeveer 2,3% (de verticale band in figuur 5), kunnen we de voorlopige prestatie van de Vlaamse deelnemerscategorieën in de specifieke onderdelen van 7KP als volgt beoordelen:

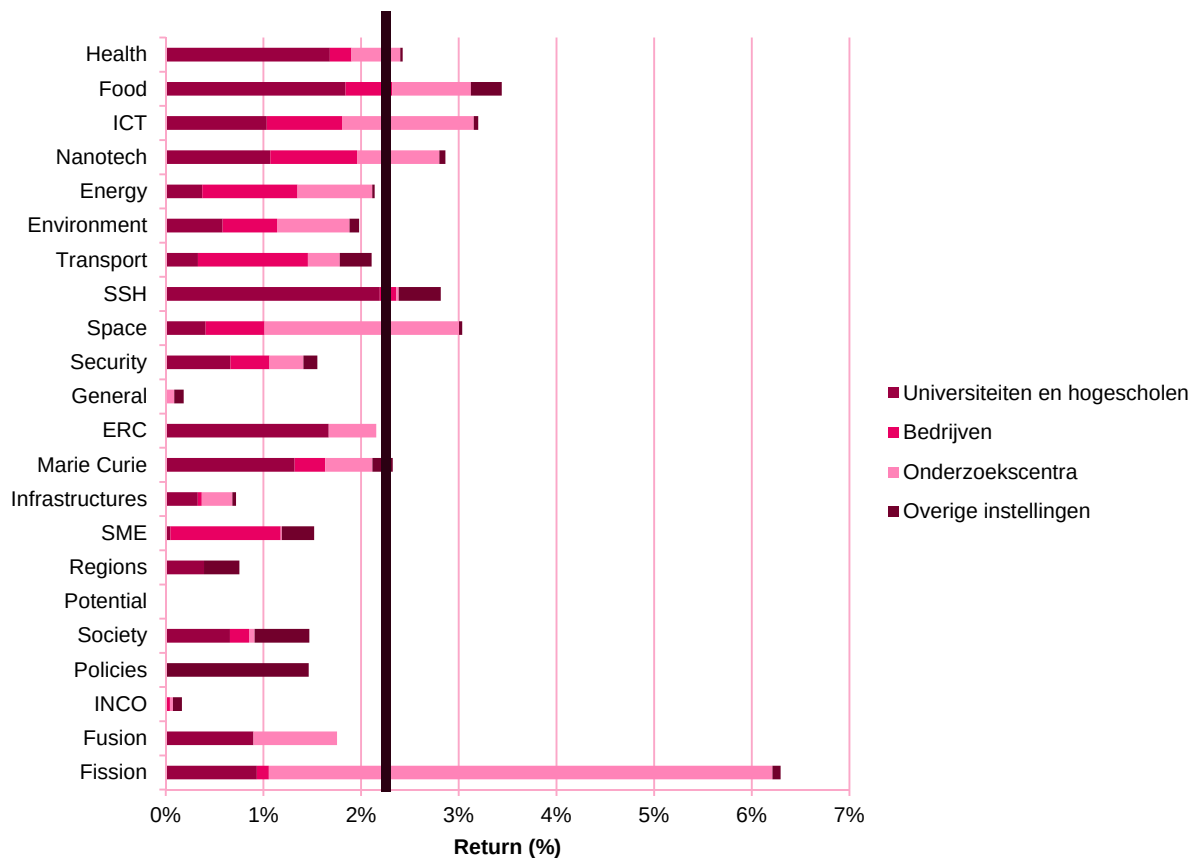
De deelnemerscategorie 'universiteiten en hogescholen' laat voorlopig een opvallend aandeel in de Vlaamse return optekenen bij de specifieke programma's SSH (78%), ERC (77%) en Health (69%). Verder haalt deze categorie ook ongeveer de helft (of iets meer dan de helft) van de Vlaamse return uit Marie Curie (56%), Food (53%), Regions (52%) en Fusion (51%). In de hoge financiële return die de categorie 'universiteiten en hogescholen' uit SSH weet te halen, speelt vooral KU Leuven een belangrijke rol.

De bedrijven leveren een opvallende bijdrage in de Vlaamse return in de programma's SME (74%), Transport (53%) en Nanotech (31%).

De onderzoekscentra staan haast volledig in voor de Vlaamse return uit Fission (82%), wat bijna volledig aan het SCK mag worden toegeschreven. Verder staat deze categorie ook nog in belangrijke mate in voor de Vlaamse return uit Fusion (48%), Research Infrastructures (44%) en ICT (42%).

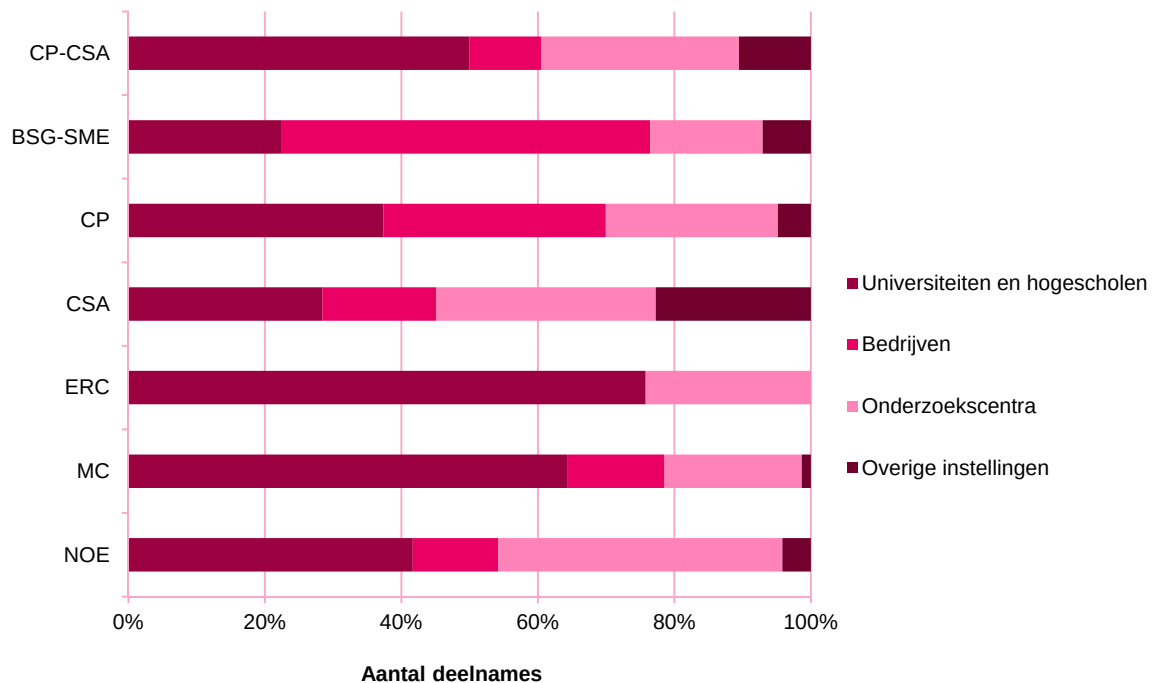
De overige instellingen ten slotte staan volledig in voor de Vlaamse return in het programma Policies. Deze categorie heeft voor de rest bij de meeste onderdelen van het Zevende Kaderprogramma een eerder beperkt aandeel in de Vlaamse return. De overige instellingen hebben echter wel een significant aandeel in de Vlaamse return van INCO (56%), General activities (52%) en Regions (47%).

Figuur 5. Vlaamse return per prioriteit en per deelnemerscategorie.

6. Vlaamse deelname per projecttype en per deelnemerscategorie

Figuur 6. Vlaamse deelname per projecttype en per deelnemerscategorie (voorlopig aantal deelnames in 7KP).

We kunnen vaststellen in figuur 6 dat de Vlaamse universiteiten en hogescholen voorlopig relatief het meest prominent aanwezig zijn in de projecttypes in het kader van de European Research Council (ERC) en de Marie Curie acties (MC). De Vlaamse deelnames aan de Collaborative Projects (CP) en de Coordination and Support Actions (CSA) zijn voorlopig ongeveer gelijk verdeeld tussen de deelnemerscategorieën 'universiteiten en hogescholen', 'bedrijven' en 'onderzoekscentra'. In het projecttype 'Research for the benefit of SME's (BSG-SME)', dat specifiek gericht is op KMO's, zijn de meeste Vlaamse deelnames afkomstig van de bedrijven, gevolgd door de universiteiten en hogescholen. De onderzoekscentra staan samen met de universiteiten en hogescholen voorlopig in voor de meeste deelnames in de topnetwerken (Networks of Excellence – NoE).

7. Vlaamse topdeelnemers

KU Leuven is momenteel de grootste Vlaamse deelnemer. UGent volgt op een tweede plaats, IMEC op de derde plaats (zie tabel 5). De rangschikking van de Vlaamse top 10 ziet er iets anders uit vergeleken met het Zesde Kaderprogramma. Opvallend is namelijk dat er geen enkel bedrijf meer in de top 10 van Vlaamse deelnemers staat in vergelijking met 6KP. Nieuwkomers in de Vlaamse top 10 zijn het VKI en iMinds (het vroegere IBBT), terwijl deze in 6KP terug te vinden waren op de respectievelijk 14de en 16de plaats. Op deze manier staan zij in 7KP hoger gerangschikt dan het SCK.

Het VKI haalt het meeste deelnames uit het programma 'Transport' en de grootste deelnametoelage uit 'Space'. iMinds haalt nog steeds het grootste aandeel uit het programma 'ICT'.

Tabel 5. Vlaamse topdeelnemers

Instelling	Aantal Deelnames	Deelnametoelage in meuro
KU Leuven	350	156,4
UGent	178	73,2
IMEC	129	69,3
VIB	66	37,1
UA	80	27,8
VUB	75	26,7
VITO	65	25,5
iMinds	36	15,2
VKI	27	13,0
SCK	44	12,9

8. Vlaamse deelname binnen België

In tabel 6 wordt de voorlopige deelname van Vlaanderen, Brussel en Wallonië aan 7KP in de Belgische context geplaatst. België nam 3.357 keer deel aan 2.265 projecten en verwierf daarmee een totale deelnametoelage van 1.022,8 miljoen euro. Uitgaande van een verwachte Belgische return van 4,04% kan worden gesteld dat België tot nog toe met een return van 3,85% onder de verwachting heeft geparticipeerd in het Zevende Kaderprogramma. België gaat er op achteruit ten opzichte van het Zesde Kaderprogramma (3,98%).

Tabel 6. Situering van de Vlaamse deelname binnen België aan 7KP*.

	Aantal deelnames	% (1)	Aantal deelnemers	Aantal projecten	Aantal coördinatoren	% (2)	Deelname toelage	% (1)	Return (%) (3)
Vlaanderen	1.775	53%	350	1.387	344	19,4%	640,21	63%	2,41%
Brussel	974	29%	346	748	138	14,2%	200,46	20%	0,75%
Wallonië	592	18%	110	502	97	16,4%	180,65	18%	0,68%
Niet toegewezen	16	0%	10	16	0	0,0%	1,51	0%	0,01%
Totaal België	3.357	100%	816	2.265	579	17,2%	1.022,83	100%	3,85%

(1) Procentueel aandeel van de waarde in de voorgaande kolom ten opzichte van het totaal uit die kolom

(2) Procentueel aandeel van het aantal coördinatoren (kolom 6) ten opzichte van het aantal deelnames (kolom 2)

(3) Procentueel aandeel van de deelnametoelage in de totale toegekende Europese middelen voor contractonderzoek

* Tussentijdse status op datum van 19 juni 2012 (53% van de middelen van 7KP toegewezen).

Vlaanderen staat voorlopig in voor iets meer dan de helft van de Belgische deelnames aan het Zevende Kaderprogramma en haalt daarmee meer dan 60% van de Belgische deelnametoelage naar zich toe. Brussel laat, net zoals in het Zesde Kaderprogramma, iets meer dan 1/3 van de Belgische deelnames optekenen en krijgt daarvoor voorlopig 20% van de totale Belgische deelnametoelage in dit kaderprogramma.

9. Vlaanderen in de Europese rangschikking

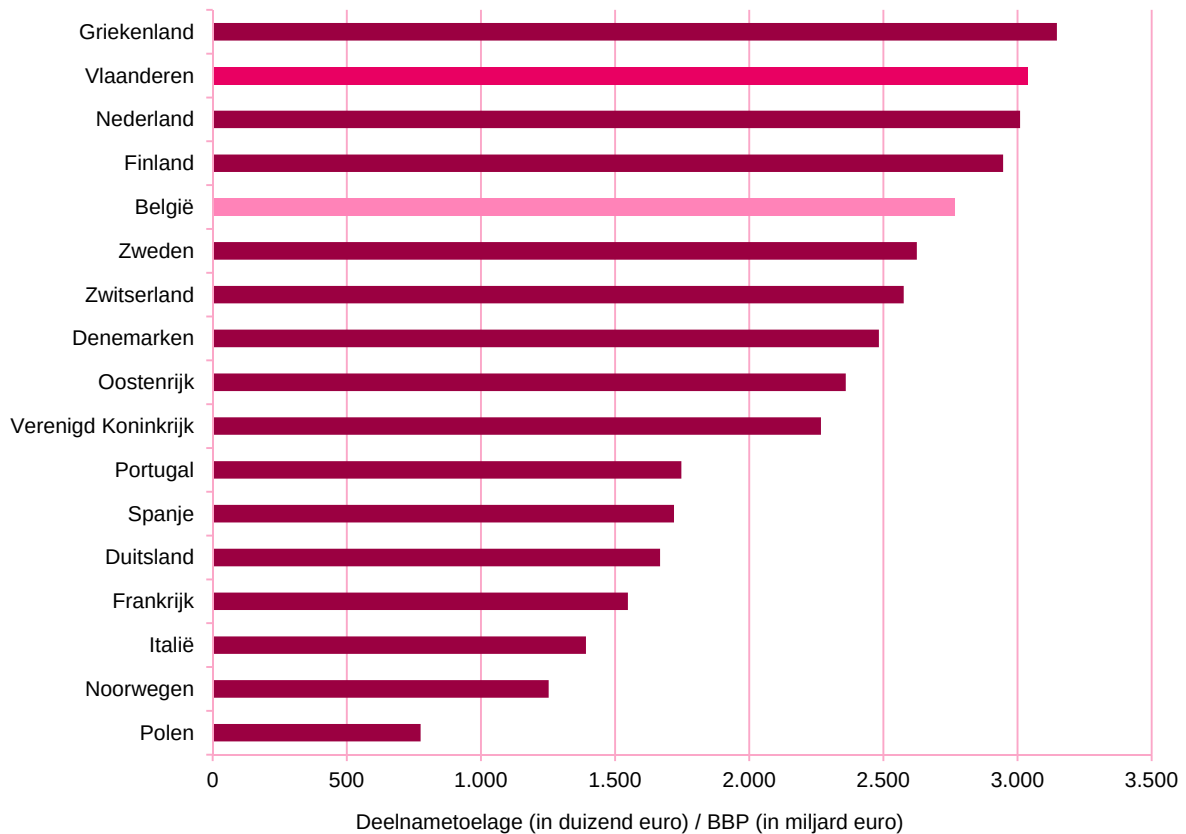
Vlaanderen wordt hieronder vergeleken met de grootste deelnemende landen aan het Zevende Kaderprogramma. De deelnametoelage wordt in deze oefening gerelateerd aan resp. het Bruto Binnenlands Product (BBP) en het aantal inwoners in het desbetreffende land (of regio). Hierbij wordt gekeken naar die landen met minstens 1.000 deelnames en een BBP² groter dan 100 miljard euro.

Wanneer we de deelnametoelage relateren aan het BBP (figuur 7), dan zien we dat Vlaanderen zeer goed scoort en op de tweede plaats eindigt in deze benchmarkoefening. In vergelijking met de tussentijdse cijfers op datum van 29/10/2010 valt op dat Griekenland nu op de eerste plaats eindigt, waar het toen op de vijfde plaats stond. Reden hiervoor is de daling van het BBP-cijfer voor Griekenland van 2010 naar 2011.

Bovendien valt ook op te merken dat Zwitserland verhuist van de eerste plaats naar de voorlopige zevende plaats. Ook Nederland schuift wat op in de ranking, ten koste van Finland en Zweden die nu respectievelijk eindigen op een vierde en zesde plaats. België schuift op van een zevende plaats naar een vijfde plaats.

² Bron BBP Vlaanderen: Studiedienst Vlaamse Regering – Jaar 2011. Bron BBP andere landen opgenomen in de ranking: Eurostat Databank – Jaar 2011.

Figuur 7: Deelnametoelage (in duizend euro) / BBP (in miljard euro)

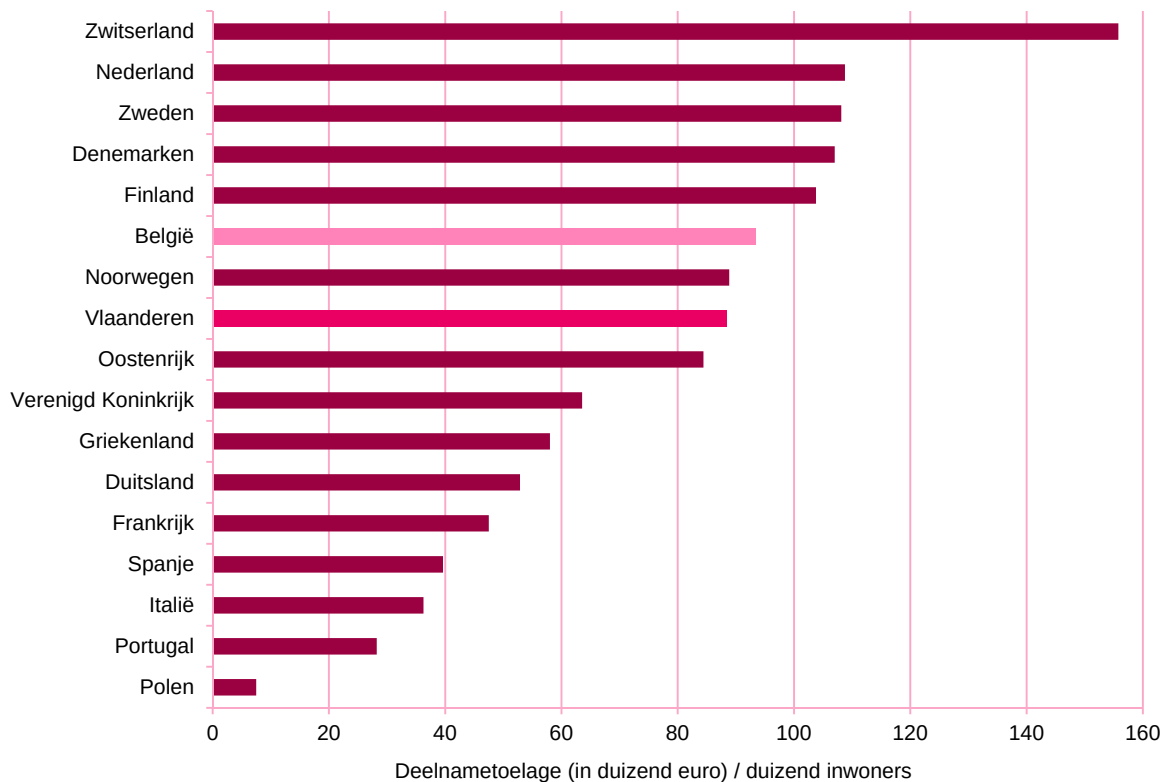

Wanneer de deelnametoelage wordt gerelateerd aan het aantal inwoners³ (zie figuur 8), eindigt Vlaanderen voorlopig op de achtste plaats en België op een zesde plaats. Het zijn, net zoals bij de vorige tussentijdse resultaten (op datum van 29/10/2010) de Scandinavische landen die de top domineren.

³ Bron populatie (*1.000) Vlaanderen: Studiedienst Vlaamse Regering – Jaar 2011

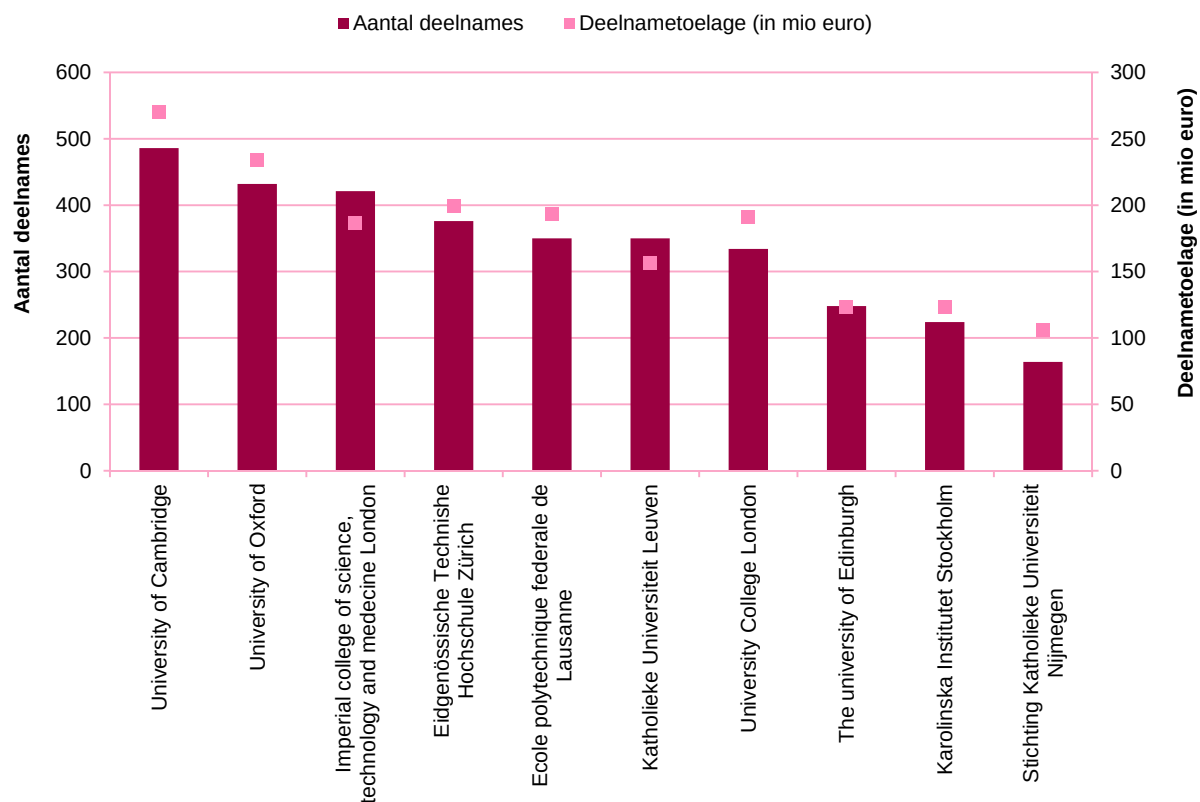
Bron populatie (*1.000) andere landen opgenomen in de ranking: Eurostat Databank – Jaar 2011.

Figuur 8. Deelnametoelage (in duizend euro) / aantal inwoners (in duizendtallen)

In figuur 9 wordt de deelname van de Vlaamse universiteiten bekeken in de HES-ranking van 7KP, waarbij HES staat voor 'Higher Education Services'. Enkel de top 10 van universiteiten of hogescholen werd opgenomen in de vergelijking. Het is nog steeds de University of Cambridge die, zowel wat betreft aantal deelnames als deelnametoelage, de eerste plaats inneemt. In vergelijking met de tussentijdse resultaten van 29/10/2012 is er weinig veranderd in deze ranking. KU Leuven staat op de zevende plaats wat betreft de deelnametoelage en deelt samen met de Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne de vijfde plaats wat betreft het aantal deelnames.

Figuur 9. Top 10 van de universiteiten in een internationale ranking, gesorteerd volgens aantal deelnames en deelnametoelage.

10. Afkortingenlijst

7KP	Zevende Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling
4KP	Vierde Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling
5KP	Vijfde Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling
6KP	Zesde Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling
BBP	Bruto Binnenlands Product
Energy	Thematische prioriteit 'Energie' van het EU Zevende Kaderprogramma
Environment	Thematische prioriteit 'Milieu (inclusief klimaatverandering)' van het EU
ERC	Thematische prioriteit 'Ideeën' van het EU Zevende Kaderprogramma
Fission	Thematische prioriteit 'Kernsplijting en stralingsbescherming' van het EU Zevende Kaderprogramma
Food	Thematische prioriteit 'Voeding, landbouw en biotechnologie' van het EU Zevende Kaderprogramma
Fusion	Thematische prioriteit 'Onderzoek inzake fusie-energie' van het EU Zevende Kaderprogramma
General	Thematische prioriteit 'Algemene activiteiten (Annex IV)' van het EU Zevende Kaderprogramma
Health	Thematische prioriteit 'Gezondheid' van het EU Zevende Kaderprogramma
ICT	Thematische prioriteit 'Informatie- en communicatietechnologieën' van het EU Zevende Kaderprogramma
IMEC	Interuniversitair Micro-Electronica Centrum
iMinds	het vroegere IBBT (Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie)
INCO	Thematische prioriteit 'Horizontale internationale samenwerkingsactiviteiten' van het EU Zevende Kaderprogramma
Infrastructures	Thematische prioriteit 'Onderzoeksinfrastructuren' van het EU Zevende Kaderprogramma
ITG	Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
Marie Curie	Thematische prioriteit 'Mensen' van het EU Zevende Kaderprogramma
Nanotech	Thematische prioriteit 'Nanowetenschappen, nanotechnologieën, materialen en nieuwe productietechnologieën' van het EU Zevende Kaderprogramma
Policies	Thematische prioriteit 'Samenhang van het onderzoeksbeleid' van het EU Zevende Kaderprogramma
Potential	Thematische prioriteit 'Onderzoekspotentieel' van het EU Zevende Kaderprogramma
Regions	Thematische prioriteit 'Kennisregio's' van het EU Zevende Kaderprogramma
SCK	Studiecentrum voor Kernenergie
Security	Thematische prioriteit 'Veiligheid' van het EU Zevende Kaderprogramma
SME	Thematische prioriteit 'Onderzoek voor KMO's van het EU Zevende Kaderprogramma
Society	Thematische prioriteit 'Wetenschap in de maatschappij' van het EU Zevende Kaderprogramma
Space	Thematische prioriteit 'Ruimtevaart' van het EU Zevende Kaderprogramma

SSH	Thematische prioriteit 'Sociaaleconomische wetenschappen en geesteswetenschappen' van het EU Zevende Kaderprogramma
Transport	Thematische prioriteit 'Vervoer (inclusief luchtvaart)' van het EU Zevende Kaderprogramma
UA	Universiteit Antwerpen
UGent	Universiteit Gent
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VKI	Von Karman Institute for Fluid Dynamics
VUB	Vrije Universiteit Brussel

Vlaamse overheid
Departement Economie,
Wetenschap en Innovatie
Koning Albert II-laan 35 bus 10
1030 Brussel
info@ewi.vlaanderen.be
www.ewi-vlaanderen.be

